

Zabudnutá cnosť

Žalm 15; 1 Timoteovi 4: 6 - 10

Žijeme v dobe, ktorá zdôrazňuje, že máme právo dostať čokoľvek, čo práve chceme a tiež zmeniť vkus, keď už na dotyčnú vec alebo osobu nemáme náladu. Tento konzumný spôsob premýšľania si našiel cestu, zdá sa mi, aj do našej spirituality. Keď máme chuť po Bohu, hľadáme ho. Keď nemáme, Boh sa stáva len formalitou. Ako teda môžeme vytrvať v ceste za Kristom, keď neprežívame životnú krízu alebo proste na túto eventualitu nemáme chuť? Napadlo mi, že čiastočná odpoveď sa môže skrývať v znovuoobjavení cností. **Cnosti sú tie ingrediencie našich rozhodnutí a činov, ktoré zásadným spôsobom prispievajú k tomu, aby sme si vytvorili dobré návyky a napredovali tak smerom k zbožnosti.** A cvičiť sa v zbožnosti je treba nie predovšetkým preto, aby sme boli morálni ľudia, ale, ako nám odkázala Biblia aj starí morálni filozofovia, aby náš život mohol byť šťastný a plnohodnotný. Lebo svet je nastavený tak, že blaženosť (happiness) a svätosť (holiness) jedno sú.

- Čo si myslíš o predpoklade, že nás k väčšej vernosti Bohu môžu priblížiť práve cnosti?
- Nepovedie to od povrchnej spontánnosti naopak k tvrdému legalizmu? Ako by sme tomu mohli zabrániť?
- Ako sa pozeráš na život? Skutočne ti pripadá nastavený tak, že svätosť vedie k väčšej spokojnosti človeka aj spoločnosti?

1 Tim 4: 6 - 10 dodávajú k základom morálnej filozofie kresťanský presah. Zbožnosť má zaslúbenie aj pre život, ktorý len príde. Tak ako rozprával C. S. Lewis vo Veľkom rozvode, podľa toho, ako je človek tu na zemi vytrénovaný, tak ďaleko dôjde v nebi smerom k stredu lásky. Druhá myšlienka v tomto texte odkazuje k reálnej skúsenosti každého z nás, totiž, že mnohí ľudia, ktorí vedú svoj život vedome bez Boha, sú morálnejší ako kresťania. Zdá sa mi, že práve toto vyjadrenie môžeme v kontexte našej témy chápať ako pritakanie tomu, že Boh je takto pomocníkom, záchrancom všetkých ľudí, ktorých vyzýva k morálnemu životu.

- Pozeráš sa na svoj život ako na tréning pre život po živote? Prečo áno a prečo nie?
- Ako ty chápeš tento text? Ako by sa mu dalo rozumieť? Ako si ty vysvetľuješ fakt, že mnohí ľudia prehlasujúci sa za neveriacich sú morálnejší ako veriaci? Čo sa s tým dá robiť?

Na záver by som pridal ešte dve poznámky: Nasledujúce kázne o jednotlivých cnostiach zrejme vždy oslovia niekoho viac a niekoho menej. Je to preto, že, ako vraví Tomáš Halík, v cnostiach sme všetci jedineční lebo nebo je mnohofarebné, ale peklo je šedá nuda. Pripravme sa teda na rast v jedinečnosti. To druhé, zaujímavé je, že Aristoteles aj apoštol Pavol hovoria o cnostiach len v kontexte priateľstva. Akoby sa dalo o cnostiach konkrétne hovoriť len v dôvernom priateľstve, kde nás ten druhý môže lepšie upozorniť na to, čoho sa nám nedostáva a stať sa tiež Božím nástrojom pre našu premenu.

- V ktorých cnostiach sa ti zdá, že potrebuješ porásť?
- Máš priateľa, ktorý by ti mohol pomôcť na tvojej ceste ku svätosti?
- Modli sa za túžbu usilovať o zbožnosť. Oslov svojho priateľa alebo mentora, aby ti v tomto úsilí pomohol. Nech ti žehná Boh.

Josef Sýkora